

161.22, KDB:513
161.22 Forsåga

Langveth i Sundsfjord
Søknad i Forsåga 107

2.

Vannslipningen foregår etter A/S Tyssefaldenes behov.

3.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende regjeringsdepartement.

4.

Det skal påses at dammene til enhver tid er i god stand og at flomløpene så vidt mulig ikke hindres av is eller lignende.

Der føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander samt observeres og noteres, om det forlanges, regnmengder, temperatur m. v. Av denne protokoll sendes ved hver måneds utgang avskrift til Hovedstyrets for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet.»

Departementet skal bemerke:

Den ved kgl. resolusjon av 21. mai 1948, jfr. St. prp. nr. 27, 1948, tillatte regulering omfatter senking av Vende vatn 13,15 m ned til kote 1255, men søkeren hadde fremholdt at det ikke hadde vært tid til å foreta målinger for utarbeidelse av endelige planer for reguleringen. Departementet har i proposisjonen forutsatt at selskapet ved utarbeidelsen av de endelige planer for reguleringen også overveier muligheten av å øke senkingen av Vende vatn, slik som overingenjøren for elektrisitetsforsyningen i Hordaland hadde antydnet, jfr. proposisjonen side 9.

De skader og ulemper som vil voldes ved den planlagte ytterligere senking av Vende vatn 2,7 m ned til kote 1252,3 må antas å bli uvesentlige. Det foregår etter det opplyste hverken ferdset, fiske eller fløting av betydning i vassdraget. Det er ikke fra distriktets side foreslått oppstilt noen særlige vilkår for tillatelsen.

Etter det foreliggende vil departementet med Hovedstyret anbefale den omsøkte ytterligere senking av Vende vatn godkjent som en endring av planen for den ved kgl. resolusjon av 21. mai 1948 tillatte regulering og overføring.

Videre vil departementet med Hovedstyret anbefale den nevnte regulerings- og overføringstillatelse fornyet i medhold av reguleringslovens § 16, pkt. 6.

Endelig vil departementet anbefale fastsatt manøvreringsreglement for reguleringen av Tyssevassdraget i samsvar med Hovedstyrets utkast som gjeldende inntil videre.

Som det fremgår omfatter dette bare den del av reguleringene i vassdraget som hittil er gjennomført.

Industridepartementet

tilrår:

1. Den ved kgl. resolusjon av 21. mai 1948 meddelte tillatelse for A/S Tyssefaldene til regulering av Vende vatn i Ullensvang herred og overføring av avløpet til Øvre Bersåvatn i Tyssovassdraget fornyes i medhold av reguleringslovens § 16, pkt. 6 på uforandrede vilkår.
2. Planen for den under 1 nevnte regulering og overføring tillates endret i samsvar med forslag i Industridepartementets tilråding av 4. juli 1958.
3. Det fastsettes som gjeldende inntil videre manøvreringsreglement for reguleringen av Tyssovassdraget i samsvar med det utkast som er tatt inn i Industridepartementets nevnte tilråding.

17. I/S Sundsfjords Kraftlag.

(Tillatelse til erverv og regulering av Forsåga og regulering og overføring av Sundsfjordelv, Gildeskål herred). og tilbake

Kgl. res. av 4. juli 1958.

Stortinget har ifølge meddelse fra dets presidentskap i møte 18. juni 1958 gjort følgende vedtak:

«Stortinget samtykker i at det blir tillatt I/S Sundsfjord Kraftlag å erverve og regulere Forsåga og å regulere og overføre Sundsfjordelv til Forsåga, Gildeskål herred, alt i samsvar med Industridepartementets tilråding av 30. mai 1958, dog med den forandring at post 23, 1. ledd, skal lyde: «Til fremme av fisket plikter konsesjonæren årlig å sette ut yngel og/eller settefisk etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.»

Vedtaket er i samsvar med Innst. S. nr. 190 for 1958, som samsvarer med St. prp. nr. 105 for s. å. med den endring som er nevnt ovenfor i vedtaket.

De av Stortinget vedtatte betingelser for tillatelsen er sålydende:

«1.

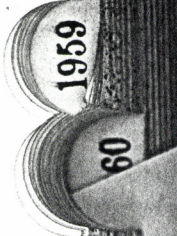
Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid utelukkende bestå av norske statsborgere.

Beslutning i interessentmøte som fastsetter alminnelige eller særlige innskrenkninger i styrets virksomhetsområde blir alene gyldige når de godkjennes av departementet.

2.

For så vidt konsesjonæren anvender energien til bedrift som ved røyk, giftige gassarter

Sundsfjord kr.v.

eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det av almene hensyn finner føye til å gripe inn, anerkjennes som rett saksøker i anledning av mulige overtredelser av nabolovgivningen.

3.

Arbeidet må påbegynnes innen 2 — to — år fra konsesjonens datum og vannbyggingsarbeidene, reguleringene og overføringene må fullendes og full drift påbegynnes innen en ytterligere frist av 5 — fem — år.

Driften må ikke uten Kongens samtykke i så lang tid som 3 år kontinuerlig stanses eller kontinuerlig innskrenkes til mindre enn en tredjepart av det i den forløpne tid innsatte, på regelmessig drift beregnede maskineris energi, heri ikke iberegnet hva der måtte være avgitt til bruk for stat eller kommune etter post 14, og sådanne stansninger eller innskrenkninger må ikke noensinne i løpet av 10 år samlet finne sted i så meget som 5 år.

Ved tidsberegningene medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For overtredelse av de i nærværende post omhandlede bestemmelser erlegger selskapet en løpende mulkt stor kr. 100 pr. dag som vedkommende frister oversittes.

4.

Til anlegg og drift skal utelukkende anvendes funksjonærer og arbeidere som har norsk innføds- eller statsborgerrett.

Vedkommende myndighet kan dog tillate unntagelser fra regelen når behovet for spesiell fagkunnskap eller øvelse eller andre avgjørende hensyn gjør det nødvendig eller særlig ønskelig.

Såfremt ikke offentlige hensyn taler derimot, kan fremmede arbeidere også tillates benyttet når de har hatt fast bopel her i riket i det siste år.

For hver dag noen i strid med foranstående bestemmelse er i konsesjonærens tjeneste, erlegges til statskassen en løpende mulkt stor inntil kr. 50 — femti kroner — for hver person.

5.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anleggene anvende norske varer for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at der er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll, hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er der

adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges.

Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusive toll). I tilfelle av tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevd.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegger konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

6.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse hvis særlige hensyn foreligger.

7.

Arbeiderne må ikke pålegges å motta varer istedenfor penger som vederlag for arbeid eller pålegges noen forpliktelse med hensyn til innkjøp av varer (herunder dog ikke sprengstoff, verktøy og andre arbeidsmaterialer). Verktøy og andre arbeidsredskaper som utleveres arbeiderne til benyttelse, kan bare kreves erstattet når de bortkastes eller ødelegges, og da bare med deres virkelige verdi beregnet etter hva de har kostet konsesjonæren med rimelig fradrag for slitasje. Hvis konsesjonæren holder handelsbod for sine arbeidere, skal nettooverskuddet etter revidert årsregnskap anvendes til almenntilgitt øyemed for arbeiderne. Anvendelsen fastsettes etter samråd med et av arbeiderne oppnevnt utvalg, som i tilfelle av tvist kan forlange saken forelagt for vedkommende departement til avgjørelse.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anleggene.

8.

Konsesjonæren er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, å skaffe arbeiderne den til enhver tid nødvendige legehjelp og å holde en for øyemedet tjenlig sykestue med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

9.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sundt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leiet hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsen i annet ledd får ikke anvendelse på leieforholdet mellom kraftverket og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsregler i nevnte paragraf.

10.

Konsesjonæren er forpliktet til i den utstrekning som fylkesvegstyret bestemmer, å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. Veger, bruer og kaier som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten, for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anlegget.

11.

Konsesjonæren er forpliktet til for regulerings- og overføringsanleggene, kraftanlegget og de ham tilhørende bedrifter som forsynes med kraft fra anlegget å oppsamle et fond til sikring for vedkommende forsorgskommune overensstemmende med de regler som i lov om forsorgsvesenet av 19. mai 1900, kap. 4, er gitt om bergverker.

Likeledes er konsesjonæren forpliktet til etter vedkommende departements nærmere bestemmelse å avsette et fond til sikring av vedkommende kommunes (eller kommuners) utgifter til understøttelse av de ved regulerings- og overføringsanleggene, utbyggingsarbeidene og oppførelse av kraftstasjon beskjeftigede arbeidere og deres familier. Fondet forvaltes av det offentlige. Den del av dette fond som ikke medgår til dekning av kommunens utgifter til understøttelse av arbeidere ved de nevnte anlegg, overgår til et for det hele land eller visse deler av landet felles fond, som fortrinnsvis skal tjene til sikring for kommunene, men som også skal kunne benyttes til andre formål til beste for arbeiderne, alt etter nærmere regler som Kongen gir. På samme måte skal forholdes med det førstnevnte fond, hvis det senere ved lov blir bestemt.

12.

Anvendes vannkraften til produksjon av elektrisk energi, må konsesjonæren ikke uten samtykke fra vedkommende departement inngå i noen overenskomst til kunstig forhøyelse av prisene her i riket på energi eller på de produkter som frembringes ved energien.

13.

Såfremt kraften blir anvendt til frembringelse av kunstige gjødningsstoffer skal der årlig stilles til disposisjon for det norske jordbruk inntil 10 pst. av produksjonen etter en pris som i tilfelle selskapet eksporterer sådanne stoffer skal ligge 10 pst. under selskapets eksportpriser på den tid bestillingen finner sted. Hvis ingen eller ingen nevneverdig eksport finner sted, skal prisen ligge 10 pst. under en beregnet eksportpris som fastsettes av Landbruksdepartementet på grunnlag av den da gjeldende verdensmarkedspris. Selskapet er dog ikke pliktig til å avgi gjødningsstoffer til under produksjonsprisen.

Selskapet plikter ved årets utløp å gi Landbruksdepartementet oppgave over produksjonen av gjødningsstoffer i siste kalenderår samt i tilfelle over nettoeksportprisen beregnet etter gjennomsnittet for siste kalenderår.

Bestilling skjer gjennom Landbruksdepartementet og må minst være på 500 tonn.

Det kvantum som i henhold til foranstående kan forlanges uttatt leveres av selskapet f.o.b med minst 14 dagers varsel i partier som av Landbruksdepartementet blir bestemt.

Landbruksdepartementet drar omsorg for at salget av det her omhandlede kvantum skjer til forbrukerne således at de til den reduserte pris kjøpte stoffer hverken kommer i handelen som alminnelig salgsvare eller benyttes som råprodukt til videre fabrikkasjon.

14.

Konsesjonæren er forpliktet til å avgi inntil 10 pst. av den gjennomsnittlige kraftmengde som vassfallet etter den foretatte utbygging kan frembringe med den påregnelige vassføring år om annet til den kommune hvor kraftanlegget er beliggende eller andre kommuner, derunder også fylkeskommuner, idet fordelingen bestemmes av vedkommende departement. Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Kraften avgis i den form hvori den produseres. Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører konsesjonæren eller andre. Forårsaker kraftens uttagelse av ledningene økte utgifter, bæres disse av den som uttar kraften enten dette er staten eller en kom-

1959

60

mune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften leveres etter en maksimalpris beregnet på å dekke produksjonsomkostningene — deri innbefattet 6 pst. rente av anleggskapitalen — med tillegg av 20 pst. Hvis prisen beregnet på denne måte vil bli uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallet kan gi, er tatt i bruk, kan dog kraften i stedet forlanges avgitt etter en maksimalpris som svarer til den gjengse pris ved bortleie av kraft i distriktet. Maksimalprisen fastsettes ved overenskomst mellom vedkommende departement og konsesjonæren eller i mangel av overenskomst ved skjønn. Denne fastsettelse kan så vel av departementet som av konsesjonæren forlanges revidert hvert 5. år. Hvis konsesjonæren leier ut kraft og kraften til kommune eller stat kan uttas fra kraftledning til noen av leietagerne, kan kommunene eller staten i ethvert tilfelle forlange kraften avgitt til samme pris og på samme vilkår som leierne av lignende kraftmengder under samme forhold.

Konsesjonæren har rett til å forlange et varsel av ett år for hver gang kraft uttas. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Unnlater konsesjonæren å levere denne kraft uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen, plikter han etter departementets bestemmelse å betale en mulkt til statskassen av kr. 1 pr. dag for hver kW som urettelig ikke er levert. Det offentlige skal være berettiget til etter departementets bestemmelse å overta driften av anlegget for eierens regning og risiko så vidt nødvendig til levering av den betingede kraft.

Konsesjonæren er forpliktet til å samarbeide med andre kraftverker når dette finnes hensiktsmessig av hensyn til den alminnelige kraftforsyning. Bestemmelse herom treffes i mangel av minnelig overenskomst av et av Kongen oppnevnt skjønn som også fastsetter de nærmere tekniske og økonomiske vilkår for sådant samarbeid.

Konsesjonæren plikter på egen bekostning å foreta de forandringer av anlegget som måtte finnes påkrevd av hensyn til sådant samarbeid. Bestemmelse herom treffes av departementet. Der tas ved avgjørelsen størst mulig hensyn til anleggets økonomiske forhold.

15.

Konsesjonæren plikter å avgi det til den alminnelige fløtning i Sundsfjordelv nødvendige

vann, eventuelt påta seg bygging av veg eller fremføring av tømmeret, overensstemmende med overenskomst eller skjønn.

Skade eller ulempe for fløtingen som ikke på denne måte avhjelpest, blir å erstatte i samsvare med reguleringslovens § 16.

16.

Konsesjonæren skal betale en årlig avgift til staten av kr. 0, 50 pr. nat.hk., beregnet etter den gjennomsnittlige kraftmengde som vassfallet etter den foretatte utbygging kan frembringe med den påregnelige vassføring år om annet og en årlig avgift til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer av kr. 2,50 pr. nat.hk. beregnet på samme måte.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreter etter hvert som vannkraften tas i bruk.

Avgiftene har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

17.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende reguleringen, overføringen og vassfallets utbygging, således at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anleggene skal utføres på en solid måte og de skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Deres utførelse så vel som deres senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggenes eier.

18.

Når 60 år er forløpet fra konsesjonens datum, tilfaller vassfallet med alle de innretninger hvorigjennom vannets løp og leie forandres, så som damanlegg, kanaler, tunneler, bassenger, rørledninger m. m., de til utbyggingen og kraftanlegget ervervede grunnstykker og rettigheter, kraftstasjon med tilhørende maskineri og annet tilbehør så vel som regulerings- og overføringsanleggene med tilhørende grunn og øvrige rettigheter og de arbeiderboliger, bygninger og innretninger som hører med til reguleringen og kraftanlegget, staten med full eiendomsrett og uten vederlag. Hvilke bygninger og innretninger som hører med til reguleringen, overføringen og kraftanlegget avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn. Det som ikke tilfaller staten, kan den innløse for dets verdi etter skjønn på sin bekostning eller for-

lange fjernet innen en av departementet fastsatt frist.

Anleggene med installert maskineri skal ved konsesjonstidens utløp være i fullt driftsmessig stand. Hvorvidt så er tilfelle avgjøres ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Konsesjonæren plikter på egen bekostning å utføre hva skjønnnet i så henseende måtte bestemme.

19.

I det 35. år etter konsesjonens datum skal staten kunne innløse det hele anlegg i den utstrekning hvori det etter post 18 tilfaller staten ved konsesjonstidens utløp. Benytter staten seg ikke herav, skal den i det 10. år deretter ha samme adgang og således videre hvert 10. år. Bestemmelse om innløsning må være meldt konsesjonæren 5 år i forvegen. Innløsningssummen skal bestemmes således at vassfallet med tilhørende reguleringer, overføringer, grunnstykker, rettigheter samt vannbygningsarbeider og hus betales med hva de bevislig har kostet konsesjonæren, med fradrag for amortisasjon i forhold til den forløpne del av konsesjonstiden, mens rørdninger, maskiner og annet tilbehør innløses for deres tekniske verdi etter skjønn på statens bekostning.

Anlegget skal ved innløsningen være i fullt driftsmessig stand. Hvorvidt så er tilfelle avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn på statens bekostning. Konsesjonæren plikter på sin bekostning å utføre hva skjønnnet i så henseende måtte bestemme.

Såfremt anlegget innløses, plikter staten å overtale de av konsesjonæren med offentlig tilatelse inngåtte kontrakter om bortleie av kraft for et tidsrom som ikke må strekke seg ut over 5 år etter innløsningen. Staten har rett til for sådan bortleie av kraft å kreve en godtgjørelse som svarer til den gjennomsnittlige betalte pris på elektrisk kraft her i riket for lignende formål. I mangel av minnelig overenskomst herom fastsettes prisen ved et av Kongen oppnevnt skjønn hvis avgjørelse ikke kan påankes.

20.

Reguleringskonsesjonen gis for et tidsrom av 60 år regnet fra konsesjonens datum. Den kan ikke overdras. De utførte regulerings- og overføringsanlegg eller andel deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg, uten i forbindelse med vassfall i samme vassdrag nedenfor anlegget.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

21.

Eiere av bruk eller vassfall — som ikke trenger ervervskonsesjon — som tar i bruk

reguleringsvann fra de i denne konsesjon tillatte reguleringer, skal avgi kraft og betale avgifter av kraftøkningen etter de samme regler som er oppstilt i postene 14 og 16.

22.

Nærmere bestemmelse om betalingen av avgifter og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

23.

Til fremme av fisket plikter konsesjonæren årlig å sette ut yngel og/eller settefisk etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Hvis departementet finner det nødvendig med års mellomrom å foreta fiskeribiologiske undersøkelser i reguleringsområdet, plikter konsesjonæren å bære utgiftene til disse undersøkelser.

24.

Ved damanlegget skal det tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle, uten at anleggets eier har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anlegget eller dets benyttelse. Anleggets eier må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anlegget som skjer i krigsøyemed.

25.

Det neddemte areal ryddes for trær og busker som er over 1,5 m høye eller har over 8 cm stammediameter målt i en høyde av 25 cm over bakken. Gjenstående stubber skal ikke være over 25 cm høye. Høyden regnes vinkelrett mot bakken.

Ryddingen skal være fullført senest to år etter første neddemning av vedkommende areal.

26.

Konsesjonæren er forpliktet til ved arbeidets påbegynnelse å sørge for midlertidig forsamlingslokale til bruk for arbeiderne og den øvrige til anlegget knyttede befolkning.

Konsesjonæren skal stille kr. 15 000 til rådighet til almindennede virksomhet blant arbeiderne og til geistlig betjening etter Kirkedepartementets nærmere bestemmelse.

27.

Vannslipningen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger. En norsk statsborger som vedkommende departement godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn

1959

60

kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglementet er fastsatt.

For så vidt vannslipningen foregår i strid med reglementet, kan konsesjonshaveren pålegges en tvangsmulkt til statskassen av inntil kr. 500 for hver gang etter departementets nærmere bestemmelse.

28.

Reguleringsanleggenes eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser som i det offentlige interesse finnes påkrevd og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte oppdemningshøyde og de tillatte laveste tappingsgrenser betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

29.

Eieren skal uten vederlag for de utførte anlegg finne seg i enhver ytterligere regulering i vedkommende vassdrag som ikke forringer den tillatte regulerings effekt.

30.

Det påhviler konsesjonshaveren — i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelser av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidens fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Konsesjonæren skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Konsesjonshaveren plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at de ferdige anlegg og utsprengte steinmasser o.l. virker minst

mulig skjemmende i terrenget. Steinmassenes plasing skjer i samråd med vedkommende kommuner.

Om nærværende bestemmelse gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

31.

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

32.

For så vidt det måtte påhvile de konsederte eiendommer eldre panteheftelser, servitutter av vesentlig betydning, leierettigheter og lignende heftelser, plikter konsesjonæren innen to år å fjerne disse eller sørge for at de viker prioritet for de i konsesjonen pålagte forpliktelser, derunder mulkt, som måtte pålegges i henhold til denne. Heftelser av mindre betydning kan av vedkommende departement tillates å forbli stående. Alle heftelser, som etter konsesjonens tinglysning (jfr. post 34) er påført vedkommende eiendommer og gjenstander, bortfaller når disse ifølge konsesjonen overgår til staten eller innløses av denne.

Hvis forholdet ikke er brakt i orden innen den fastsatte frist, kan departementet pålegge konsesjonæren en mulkt stor inntil kr. 100 pr. dag som løper inntil saken er ordnet.

33.

Overtredelse av foranstående poster 1, 12 og 31 samt unnlattelse av å stille de i medhold av post 11 påbudte fond medfører i gjentagelsestilfelle tap av konsesjonen således at reglene i lov nr. 16 av 14. desember 1917 §§ 31 og 32 får tilsvarende anvendelse.

34.

Idet konsesjonæren vedtar foranstående betingelser for konsesjon på vedkommende eiendomservervelser og regulerings- og overføringsarbeider som forpliktende for seg og de konsederte eiendommer, inngår han på at ervervs- og reguleringskonsesjonen, som ikke kan overdras uten kongelig tillatelse, på konsesjonærens bekostning tinglyses ved hans verneting og innen de jurisdiksjoner hvor de konsederte eiendommer og anlegg m. v. er beliggende.

Til sikkerhet for de forpliktelser, som i henhold til nærværende reguleringstillatelse måtte påhvile eiendommer eller bruk i vassdraget,

blir derhos å foreta tinglysing til anførsel på vedkommende eiendommers eller bruks folier i panteregisteret.

Departementet kan når som helst forlange at konsesjonæren sender inn kart i 2 eksemplarer over samtlige ervervede eiendommer og rettigheter, opptatt av landmåler som departementet godkjenner og etter departementets nærmere bestemmelse.

Konsesjonæren plikter å melde fra til departementet om erverv av eiendommer og rettigheter som nevnt i postene 18 og 19.»

Konsesjonen på erverv og regulering av Forsåga og regulering og overføring av Sundsfjordelv er avhengig av at I/S Sundsfjord Kraftlag får adgang til å disponere fallrettighetene i Sundsfjordelv, som staten eier det vesentlige av. I proposisjonen er lagt frem utkast til kontrakt mellom kraftlaget og partene om overføring av vann fra Sundsfjordvassdraget, som Stortinget ikke har hatt noe å bemerke til. Utkastet er sålydende:

«1.

Direktoratet og Hovedstyret gir hermed — for så vidt angår deres rettigheter — interessentskapet rett til å føre tilløpet til Feldvatn (ca. 395 m o. h.) — derfra dog unntatt tilløpet til Sandvatn — med en tunnel til Langvatn (ca. 327 m. o. h.) og det samlede tilløp til begge disse vatna videre til Sokumvatn (ca. 333 m o. h.) for utbygging sammen med tilløpet til Sokumvatn i fallet derfra til sjøen.

2.

Interessentskapet kan ikke uten samtykke fra Direktoratet og Hovedstyret pantsette eller overdra sine rettigheter etter denne kontrakt.

3.

Den i pkt. 1 omhandlede rett til overføring er betinget av at interessentskapet får den nødvendige konsesjon på regulering og overføring, og faller bort når konsesjonen faller bort.

4.

Interessentskapet overtar statens forpliktelser overfor A/S Sjøfossen kraftlag (tidligere Gildeskål kraftlag A/S) i henhold til § 8 i kontrakt mellom dette selskap og Hovedstyret om leie av Sjøfossen, datert mai 1947. Det er således en forutsetning at statens leieinntekter fra sistnevnte selskap ikke skal reduseres som følge av overføringen av vann til Forsåga i henhold til nærværende kontrakt.

5.

Kraftanlegget med vassdrags-, regulerings- og overføringsanlegg og kraftoverføringsanlegg skal utføres med sikte på eventuell senere utnyttelse av statens gjenværende rettigheter, herunder fallet mellom Feldvatn og Langvatn og utvidelser i samband med en eventuell overføring av vann fra Arstadvassdraget — alt i henhold til planer som på forhånd er godkjent av Hovedstyret.

6.

Staten har rett til å benytte seg av interessentskapets anlegg av enhver art i samband med eventuelle utnyttelser av sine gjenværende rettigheter — herunder også fallene mellom Feldvatn og Langvatn — også etter at vannføringen eventuelt måtte være øket ved overføring av vann fra Arstadvassdraget.

Når staten i henhold hertil tar en anleggsdel i bruk, skal den betale de merutgifter — eksklusive renter — som utførelsen av vedkommende anleggsdel i henhold til pkt. 5 og statens bruk av den medfører.

7.

For sine rettigheter etter denne kontrakt, betaler interessentskapet årlig avgift til Direktoratet med kr. 24 400 og til Hovedstyret med kr. 9 600. Beløpene forfaller i sin helhet den dag overføringen av vann settes i verk. De skal betales uten påkrav.

8.

I tillegg til de beløp som er nevnt under pkt. 7 betaler interessentskapet etter avtale eller rettslig skjønn erstatning for skade og ulempe som påføres statens eiendommer og rettigheter — bortsett fra fallrettighetene. For de erstatninger som fastsettes ved rettslig skjønn stiller selskapet sikkerhet i samsvar med de til enhver tid gjeldende lovregler.

9.

I fall det senere blir innført lovbestemmelser om justering — etter et visst antall år — av årlige ekspropriasjons-erstatninger vedrørende vassdragsrettigheter, skal tilsvarende justeringsregler gjelde for de årlige avgifter som er avtalt i pkt. 7 og for de årlige erstatninger som eventuelt avtales ved minnelig overenskomst i henhold til pkt. 8.

10.

Ved for sen betaling av interessentskapets forpliktelser svares morarenter.

11.

Interessentskapet stiller og opprettholder til enhver tid sikkerhet for kr. 25 000 for riktig oppfyllelse av kontraktens bestemmelser etter nærmere bestemmelse av Direktoratet og Hovedstyret.

12.

Dersom interessentskapet ikke overholder sine forpliktelser etter denne kontrakt, har staten rett til med 3 måneders varsel å heve kontrakten.

13.

Twist om forståelse eller gjennomføringen av denne kontrakt skal avgjøres med bindende virkning av en voldgiftsrett, bestående av tre medlemmer, hvorav hver av partene oppnevner ett og det tredje, rettens formann, oppnevnes av sorenskriveren i Salten. Voldgiftsretten bestemmer selv prosessordningen og hvem som skal betale utgiftene til voldgiften.

14.

I tilfelle av søksmål vedtar partene Oslo forliksråd og byrett som rette verneting.

15.

Kontrakten skal tingslyses. Utgiftene til stempelavgift og tinglysingsgebyr dekkes av interessentskapet.

16.

Denne kontrakt er utferdiget i tre eksemplarer, ett for interessentskapet, ett for Direktoratet og ett for Hovedstyret.»

Norsk Hydro-Elektrisk Kvalstof-aktieselskap har i brev av 9. og 12. juni 1948 protestert mot størrelsen av konsesjonsavgiften til kommuner, jfr. konsesjonsvilkårenes post 16, og mot størrelsen av den årlige avgift som skal betales for adgangen til å overføre vann fra Sundsfjordvassdraget, jfr. kontraktutkastets post 7.

Norsk Hydro finner det videre ikke rimelig at staten ved en eventuell utnyttelse av fallet mellom Feldvatn og Langvatn og andre gjenværende rettigheter i henhold til kontraktutkastets post 6 bare skal betale kraftlaget de merutgifter som statens bruk av kraftlagets anleggsdelene medfører for utførelsen av anleggsdelene og bruken av disse. Etter Hydros oppfatning bør staten i tilfelle komme i samme stilling som enhver annen brukseier, slik at den etter vassdragsreguleringslovens § 9 pkt. 5 får rett til å bli medeier i anlegget mot å betale en forholdsvis del av omkostningene for vedkommendes anlegg.

Norsk Hydro finner heller ikke bestemmelsen i kontraktutkastets post 9 om justering rimelig, idet det mener at staten ikke skal komme i en annen og gunstigere stilling enn private grunneiere som utsettes for ekspropriasjon og som ikke kan ta et tilsvarende forbehold.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har i brev til departementet av 10. og 11. juni 1958 fastholdt forslaget om en kommuneavgift på kr. 2,50 pr. nat.-HK og foreslått at kontraktutkastets bestemmelser opprettholdes uforandret.

A/L Salten Kraftsamband har i brev til departementet av 13. juni 1958 sluttet seg til Norsk Hydros anførsler.

I brev av 16. juni 1958 fastholder Norsk Hydro at konsesjonsavgiften til kommunene og den pris staten har betinget seg for fallrettighetene er for høy, men «er på den annen side klar over at det i den tid som gjenstår for Stortinget trer fra hverandre, ikke er mulig å utvirke noen lempning av vilkårene», og «vil derfor bekrefte den muntlige meddelelse til statsråd Sjaastad om at vi for vårt vedkommende, om enn under tvil, er villig til å akseptere de tilbudte vilkår.»

Etter departementets mening kan hverken den i konsesjonsvilkårene fastsatte kommuneavgift eller de påklagede bestem-

melser i kontraktutkastet sies å være urimeelige. En endring av konsesjonsvilkårene eller kontraktbestemmelsene kan for øvrig ikke foretas uten Stortingets samtykke.

Man vil etter dette anbefale at I/S Sundsfjord Kraftlag meddeles konsesjon på erverv og regulering av Forsåga og regulering og overføring av Sundsfjordelv overensstemmende med Stortingets vedtak, idet det er en forutsetning for ervervs- og reguleringskonsesjonen at kraftlaget vedtar det kontraktutkast vedrørende overføring av vann fra Sundsfjordvassdraget som er inntatt i proposisjonen.

Det er forutsatt i proposisjonen at departementet i tilfelle vil kunne samtykke i mindre planendringer.

Departementet vil videre rå til at det fastsettes manøvreringsreglement for reguleringen og overføringen i samsvar med det utkast som er tatt inn i proposisjonen. Utkastet er sålydende:

«1.

Langvatn:	
Øvre kote	333,2
Nedre kote	307,0
Reguleringshøyde	<u>26,2 m.</u>

Sokumvatn kan senkes 32,2 m.

til kote 301,0 m.o.h.

Feldvatn kan senkes 30,0 m.

til kote 365,0 m.o.h.

Høydene refererer seg til fremlagte forstørrelser av rektangelkart, tegning nr. 2 600.

Reguleringsgrensene skal betegnes med faste og tydelige vannstandsmerker som Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet godkjenner.

2.

Det avgis det til den alminnelige fløtning i Sundsfjordelv nødvendige vann, eventuelt påtar konsesjonæren seg bygging av vei eller fremføring av tømmeret overensstemmende med overenskomst eller skjønn.

3.

Det skal ved manøvreringen has for øye at vassdragenes flomvassføring ikke forhøyes. For øvrig kan vannslippingen foregå etter behovet for nedenforliggende kraftanlegg.

4.

Det skal påsees at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende og at reguleringsanleggene til enhver tid er i god stand.

Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander. Dersom det forlanges, ob-

eres og noteres regnmengder, temperatur
7. Av protokollen sendes, om det forlanges,
hver måneds utgang avskrift til Hoved-
ret for Norges vassdrags- og elektrisitets-
en.

5.

til å forestå manøvreringen antas en norsk
borger som godtas av vedkommende de-
tement. Hovedstyret for vassdrags- og elek-
trisitetsvesenet kan bestemme hvor damvokte-
skal bo og at han skal ha telefon i sin
g.

6.

Mulig tvist om forståelsen av dette regle-
at blir å avgjøre av vedkommende departe-
nt.

7.

viser det seg at slippingen etter dette regle-
at medfører skadelige virkninger av om-
g for almene interesser, kan Kongen uten
tatning til konsesjonæren, men med plikt
denne til å erstatte mulige skadevirkninger
tredjemann, fastsette de endringer i regle-
ntet som finnes nødvendig.

Endring i reglementet kan bare foretas av
ngen etter at de interesserte har hatt an-
ning til å uttale seg.»

ndustridepartementet

tilråder:

medhold av lov om erverv av vannfall,
gverk og annen fast eiendom av 14. de-
ber 1917 og lov om vassdragsreguleringer
samme dag tillates I/S Sundsfjord Kraft-
å erverve og regulere Forsåga og å regu-
e og overføre Sundsfjordelv til Forsåga,
des herred, på de betingelser og under
1 forutsetning som er tatt inn i Industride-
rtementets tilråding av 4. juli 1958.

Det fastsettes manøvreringsreglement for
gulingen og overføringen i samsvar med
i Industridepartementets ovennevnte til-
ling inntatte utkast som gjeldende inntil
lere.

18. Luostejok Kraftlag A/L.

Uttalelse til utførsel av elektrisk energi
til Finland.)

Kgl. res. av 4. juli 1958.

Loustejok Kraftlag A/L har søkt om til-
else etter konsesjonslovens § 23 a til ut-
rsel av elektrisk energi, et mindre kvantum
finsk grensestrøk.

Hovedstyret for Vassdrags- og
Elektrisitetsvesenet har i brev av
23. juni d.å. gitt følgende uttalelse:

«Med Industridepartementets påtegning av
2. juni 1958 har Hovedstyret mottatt til utta-
else en søknad av 12. april 1958 fra Luoste-
jok Kraftlag A/L om konsesjon på utfør-
sel av elektrisk energi til Finland.

I følge vedlagte kontraktutkast mellom
Luostejok Kraftlag A/L og Karigasniemi
Sähköosuuskunta (Karigasniemi elektrisitets-
selskap) skal Luostejok Kraftlag A/L levere
maks. 100 000 kWh pr. år til en pris av kr.
0,10 pr. kWh til Karigasniemi—Heikuras om-
rådet. Luostejok Kraftlag A/L omfatter kom-
munene Karasjok og Kistrand. Kraftlagets
representantskap bestående av kommunenes
representanter og representanter fra fylkesut-
valget sees i møte den 20. juni 1956 enstemmig
å ha vedtatt omhandlede forslag til strømleve-
ringskontrakt.

Finnmark Fylkes Elektrisi-
tetsforsyning har i brev av 12. mai
1958 til Fylkesmannen i Finnmark anbefalt at
kontraktsforslaget godkjennes. Elektrisitets-
forsyningen bemerker for øvrig at det er helt
naturlig å søke det område det her gjelder
tilknyttet Luostejok kraftlags linjenett.

Fylkesmannen i Finnmark
fylke har i brev av 23. mai 1958 til departe-
mentet meddelt at han anbefaler søknaden inn-
vilget. Fylkesmannen bemerker i det høve at
«den finske bebyggelse ligger meget isolert fra
den øvrige finske bebyggelse. Det dreier seg
om en ganske liten levering. Det betyr lite
eller intet for den vanlige forsyning i Luoste-
jok Kraftlags område at det eventuelt forsynes
strøm til Finland i henhold til det vedlagte
kontraktutkast. På tilsvarende måte som ved
leveransen fra Varanger Kraftlag A/L til
Nuorgam-distriktet kan det anføres at det be-
tyr meget for det praktiske samarbeide mel-
lom Norge og Finland at denne utbygging
kan komme i stand».

Det handler seg om en strømforsyning om-
fattende ca. 191 personer i Karigasniemi—Hei-
kuras området beliggende like opp mot riks-
grensen. Den forutsatte strømlevering svarer
til ca. 525 kWh pr. år pr. person og er således
beskjeden. Det nødvendige ledningsanlegg skal
i sin helhet bekostes fra finsk side. I pkt. 2
i kraftleieavtalen er det tatt forbehold slik at
de finske abonnenter ikke blir gunstigere stil-
let enn abonnenter på norsk side i tilfelle kraft-
rasjonering.

Kontrakten som er bindende for begge par-
ter i 5 år trer i kraft så snart det nødvendige
ledningsanlegg er ferdig bygget og anskaffel-
sesbekostningen er betalt.

1959

60